

De goedkoopste energie is de energie die je niet verbruikt. Met die woorden gaat gedeputeerde van Landbouw Inge Moors op zoek naar een breed draagvlak voor energiebesparing in de Limburgse landbouw. 'Limburg klimaatneutraal' komt zo weer wat dichterbij en minder energie betekent ook een meer duurzame landbouwsector en, niet onbelangrijk, dit is het genre duurzaamheid dat de boer positief in zijn portemonnee voelt. Alle energiebesparende maatregelen uit het project 'EnergieWINST in Limburg' zijn gebundeld in een brochure voor veehouders en één voor fruittelers. Gedeputeerde Moors en projectuitvoerder Innovatiesteunpunt geven een idee van het besparingspotentieel. Dat komt overeen met het elektriciteitsverbruik van 2.350 gezinnen of 29 miljoen kilometer met een dieselwagen.

De provincie Limburg nam in 2013 het initiatief om het energieverbruik van de land- en tuinbouwbedrijven op haar grondgebied te onderzoeken. Samen met het Innovatiesteunpunt ging het provinciebestuur op zoek naar 'EnergieWINST' in de landbouw. De focus lag op melkvee- en varkenshouderij en fruitteelt, drie sectoren met een grote energievraag en een dito besparingspotentieel. "Dat de veerkracht van land- en tuinbouw momenteel erg op proef gesteld wordt, maakt (energie)besparende maatregelen nog belangrijker", aldus gedeputeerde van Landbouw Inge Moors. In het kader van het project 'EnergieWINST' werden ook de mogelijkheden van windenergie onderzocht, maar dat blijkt om meerdere redenen (rendabiliteit, investering, vergunning) een weinig aantrekkelijke technologie voor de landbouwsector. "Daarom leggen we de nadruk op zuinig verbruik want door minder energie te consumeren, krijgt de landbouwer meer financiële armslag", zegt Moors.

Zevenentwintig bedrijven namen deel aan het project. Van tien melkveebedrijven, negen varkensbedrijven en acht fruitteeltbedrijven werd het energieverbruik volledig in kaart gebracht. Het Innovatiesteunpunt voerde de energiescans uit terwijl de provincie dit financieel mogelijk maakte door een budget van 79.000 euro te voorzien. Voor elk bezocht bedrijf werd een rapport opgemaakt waarin het energieverbruik uitvoerig wordt toegelicht en besparingsvoorstellen worden aangereikt. Op die manier kan een bedrijf zijn CO₂-uitstoot beperken en zijn kosten verlagen.

Hoewel land- en tuinbouwers een 'energiebewust' deel van de bevolking zijn, is er nog een groot besparingspotentieel op bedrijfs- en sectorniveau. Boeren kunnen hun energieverbruik niet zelf doorlichten, net zomin als ze zich geroep voelen om te morrelen aan de elektrische sturing van apparaten. Daarvoor zijn er bij het Innovatiesteunpunt vier medewerkers gespecialiseerd in het thema energie en bestaan er gespecialiseerde firma's zoals Nanogrid.

Joost De Smedt van Nanogrid sloot een energiebeheerssysteem aan op de elektriciteitskast van fruitbedrijf Gerrits in Kortesseem, één van de projectdeelnemers en gastheer voor de persconferentie waarmee het project afgesloten wordt. Het systeem meet heel accuraat iedere minuut het elektriciteitsverbruik in de loods van Gerrits, maar houdt in rusthuizen, hotels en grote bedrijven tegelijk ook het gas- en waterverbruik in de gaten. Stijgt een parameter boven het verwachte verbruik, bijvoorbeeld omdat het licht per ongeluk blijven branden is, dan krijgt de klant via mail een alarm met gedetailleerd verslag zodat hij weet waar in te grijpen.

Op het bedrijf Gerrits Fruit werd in het verleden reeds geïnvesteerd in energiebesparing, zoals de compressoren van de koelinstallatie die op een efficiënter gas draaien, en staan als gevolg van de recente metingen nog investeringen op stapel. Bedrijfsleider Sven Roosen denkt in de eerste plaats aan meer energiezuinige verlichting en motoren voor de ventilatie. Frequentiesturing kan het verbruik van de compressoren verder terugdringen. In de fruitsector gaat het leeuwendeel van de energie naar het koelen en bewaren van het fruit. Zo vreet de koelinstallatie 57 procent van het totale verbruik op een bedrijf en de ventilatoren nog eens 29 procent.

Laurens Vandelannootte en zijn collega's bij het Innovatiesteunpunt trokken met een warmtecamera in de koelcellen van fruittelers om isolatielekages op te sporen. Ingrepen op het koelsysteem, zoals het plaatsen van frequentiesturingen en elektronische expansieventielen, bieden tal van besparingsmogelijkheden. Een fruitteeler heeft ten opzichte van een veehouder als voordeel dat hij niet altijd in 'hardware' hoeft te investeren om een energiebesparing te realiseren. "Een aanpassing van de 'software' waarmee het klimaat in de koelcel geregeld wordt, biedt ook uitzicht op een grote besparing", weet Vandelannootte. Gemiddeld bedraagt het besparingspotentieel op bedrijfsniveau 13 procent, voornamelijk op koeling (13%) en ventilatie (18%) en in mindere mate op scrubben (1%). Dat is het verwijderen van CO₂ uit de lucht in de koelcel.

Het loont om te focussen op de grootste verbruiksposten van het bedrijf. In de varkenshouderij is dat de ventilatie van de stallen. "Door gelijkstroomventilatoren te installeren, kan het elektriciteitsverbruik met de helft worden teruggedrongen", tipt Stijn Bossin van het Innovatiesteunpunt. Naast de ventilatie zijn biggenlampen, stalverlichting en -verwarming grootverbruikers met veel besparingspotentieel. Op melkveebedrijven is 84 procent van de energiebehoefte terug te voeren tot de melkwinning: de productie van warm water voor reiniging, melkkoeling en de vacuümpomp van de melkinstallatie. Een warmterecuperatiesysteem en/of voorcoeler kunnen uitkomst bieden. De warmte die vrijkomt bij het afkoelen van de melk verwarmt dan het water dat gebruikt wordt om de melkinstallatie te reinigen.

Voor besparingen met een groot effect zijn veelal bijkomende investeringen nodig. Dat moet op maat van het bedrijf gebeuren, op basis van de aard en de ouderdom van de aanwezige installaties en technieken. Alle mogelijkheden om energie te besparen, zijn overzichtelijk gebundeld in twee brochures 'EnergieWINST in Limburg'. Eén publicatie is gericht op veehouders, de andere op fruittelers. De brochure wordt gratis ter beschikking

gesteld door de provincie Limburg en kan ook digitaal geraadpleegd worden via de websites van de [provincie](#) en het [Innovatiesteunpunt](#). Dit najaar loopt het project af, maar tot dan wordt 'EnergieWINST' intensief opgevolgd aan de hand van demonstraties op landbouwbedrijven, drie workshops en een studiereis die de Limburgse boeren en tuinders inspiratie laat opdoen om hun bedrijf klimaatneutraler te maken. De innovatieconsulenten van het Innovatiesteunpunt staan bovendien (altijd) ter beschikking om het pad te effenen voor een lager energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven.

Indien alle Limburgse landbouwers de adviezen uit de brochures volgen, dan besparen ze samen het elektriciteitsverbruik van 2.350 gezinnen. Dat komt overeen met 4.750 ton CO2 of 29 miljoen kilometer met de dieselwagen. De melkvee- en varkensbedrijven kunnen 7.600 MWh elektriciteit besparen. Daarbovenop kan er in de varkenssector 356.000 liter stookolie uitgespaard worden. De CO2-reductie is equivalent aan 760 dieselauto's die in de garage blijven staan. Op fruitteeltbedrijven gaat het om 5.800 MWh en een CO2-reductie die het equivalent is van 400 dieselwagens. Land- en tuinbouw kan dus in belangrijke mate mee helpen om van Limburg een klimaatvriendelijke provincie te maken.

Bron: eigen verslaggeving

sitemap

VILT vzw - Koning Albert II-laan 35 bus 57 - 1030 Brussel

T +32 (0)2 552 81 91 F +32 (0)2 552 80 01

info@vilt.be

[Wettelijke verklaringen](#)

© 2015 VILT vzw, Alle rechten voorbehouden.